

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

323.1 (439 Bp) (95.1)

Szerző:

Cím: *Riport azokról, akik napi 20.000 koronából esznek, isznak, alszanak, ...*

Forrás:

Uj Nemzedék

3m

1925. 6. 6.

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helvyszám

Riport azokról, akik napi 20.000 koronából esznek, isznak, alszanak, ruházkodnak...

Látogatás Budapest „kinai negyedében“

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Már ilyen is van Budapesten: *Kinai negyed!* Kint, a külső Soroksári-uton két ütött-vert vi-tyillót vettek ki úgy ahogy van, lakásostól, ólastól (inkább ólastól, mint lakásostól), mesz-sziről ideszármazott ferdeszemű embertár-saink. Itt telepedett meg egy rakáson ahány kínai csak házal a fővárosban, szobrocskáival, legyezőivel, elefántesont karkötőivel. A kínai penzió megteremtésének ötlete egy már itt, Budapesten született félvér, keresztény kínai volt: *Liu-Csen* Jánosé, akit egyébként közön-ségesen, ahogy a rendőrségen is számon tart-ják: *Fehér* Jánosnak hívják. Az előbbi még a kínai neve, az utóbbi már a magyarosított neve, mert hiszen — *magyar állampolgár*. Ő vette ki a két házat bérbe s adta ki albérletbe apja után való fajtestvéreinek. Egyébként ez-zel a mi kínainkkal elég furcsa a helyzet. Ma-gyarul jól beszél, viszont kínainul — sehogy-sem. Abrázatára azért mégis rá van írva, hogy apáinak bölcsőjét valahol, igen messze keleten, a *Mennyei birodalomban* ringatták.

Liu-Csen-Fehér János

Liu-Csen János, vagy ha úgy tetszik, *Fehér* János fogadott bennünket. Elmondotta, hogy „penziójának“ ezidőszereint negyvenöt lakója van. Ezek közül három családotul bérelt nála

helyiséget. A többi mind legényember. Be-vezet bennünket az ugynevezett helyiségekbe. Rossz idő volt, eső esett éppen. Csunya, sá-ros, piszkos udvaron keresztül mentünk az első lakásba. Ugy délután öt óra tájt lehetett. Eb-ben a helyiségben épp akkor cihelődtek a la-kók. A nagyon kicsiny szobában nyolc darab szalmazsák volt a földre fektetve. Itt aludtak. A konyhában két rossz lavór volt. Ez minden rendelkezésre álló mosdókészlet. Hogy megza-vartuk őket, álmosan dörzsölgették szemüket.

Ezek ugyanis éjszaka járják a főváros ut-cáit és mennek vendéglőkből kávéházakba, hogy megcsinálják a maguk kis üzletét olcsó és legtöbbször talmi csecsbecsékkel. Ebben a szobában lakik történetesen a *kinai kolónia legidősebb tagja is, aki már husz esztendő óta Budapesten házal*. A háboru kitörésekor kito-loncolták és nehezen szerzett kis pénzéből éppen, hogy futotta hazáig az utiköltség. Amint azonban lehetségessé vált, rögtön visz-szatért Budapestre. Valamennyire tudna is magyarul, ha kiejtésével rettenetesen kerékbe nem törné a szavakat. Amint kérdezzetjük, arcára kiül a széles, nagy mosoly, ami szinte jellegzetessége a kínainak.

— Szeretem Budapestet, — mondja moso-lyogva és alig kivehetően, szótagolva mély torokhangon.

— Most ugyan rosszul megy. *Ha nem lenne árulunk százezer koronát, akkor már jó üzle-tet csinálunk...*

Erre megkérdezem vezetőmet, hogy hát mégis miből élnek ezek az emberek és hogy tudják fizetni a lakást. *Liu-Csen* János már jó magyarsággal elmondja, hogy *hatan, eset-leg heten bérelnék közösen egy szobát és így fizetik a napi 40.000 korona bért*. Közösen ét-keznek és úgy adják össze egymásnak az éle-lemre a pénzt. Igényeik hihetetlenül kicsi-nyek. Hónapszámra megélnék a legegyszerűbb főzeléssel. Kenyeret nem esznek sohasem. *Egyre-egyre a napi élelmezés fejében nem esik több 3-4000 koronánál*. Ruházkodásra pe-dig alig van gondjuk, mert azzal a ruhával,

amit pár esztendővel ezelőtt kéz alatt vettek, télen-nyáron át egyfolytában kihuzzák még jó pár esztendeig.

— És ha valamelyik beteg lesz közülük? — kérdeztem tovább.

— Akkor sincs velük sok gond, — válaszolta *Liu-Csen*, számalmasan végigmérve a cihelődő kulikat — mert ameddig csak bírja, addig dolgozik, jár-kél ez a fajta. Azután összeesik az utcán. Vagy meghal, vagy elviszik valame-lyik kórházba és ott aztán kigyógyítják, ha arra való...

Kínai penzió

Igy szólt vezetőm egész zamatos magyar-sággal. Ezután *bevezetett a telep kincseskam-rájába*, az külön helyiség, ahol valamennyi bentlakó kínai kis kufferben, lezárva tartja áruit. Mindegyik kufferen szám van, úgy, hogy ki-ki rögtön megtalálja a magáét. Lopás soha-sem történt. Legalább is egymást nem lopják

meg. *Összetartásuk szinte példaszerű*. Ha va-laki közülük nem keres, akkor a többi segé-lyezi és helyette is kifizeti a penzióért és

élelmezik, míg pénzhez jut. Mindegyiknek az a végcélja, hogy valamit összekuporgathas-son magának és akkor hazamenjen és otthon már az ő viszonyaikhoz képest kellemesebb körülmények között folytathassa egyszerű életét.

Liu-Csen, illetőleg *Fehér* János elárulta még azt is, hogy ezen a penzión kívül más ötlete is van. Ezt rövidesen meg is valósítja. Neki könnyen fog menni. Mert szinte hívalkodva jelentette ki: *ő már magyar állampolgár*. Fe-hérnemű-mosódát akar nyitni. Bent a főváros-ban. Kizáróan csak kínaiakat fog alkalmazni üzemében. Nagy reménységgel várja ötletének megvalósítását, mert *vélekedése szerint a kínai a legjobb mosómunkás az egész világon*. Kért, hogy szerezzek tőle a kiváló ötlethez. Mintha a többiek is megértették volna, hogy miről beszélgettünk. Szinte kérően néztek rám ezek a *szegény, szomorú, sárga emberek*, akiknek a napi élete tizezer korona és minden kényel-mük, amit megengedhetnek maguknak, az a rossz, rothadó szalmazsák, amelyen fekszenek szépen, sorjába, kint a külső Soroksári-uton a már magyarrá lett *Liu-Csen* penziójában.